

Dr. Öğr. Üyesi Ural AKÜZÜM

**İÇTİHAT VE MUKAYESELİ
HUKUK ÇERÇEVESİNDEN KAMU
KURUMU NİTELİĞİNDEKİ
MESLEK KURULUŞLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER	VII

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR VE MESLEK

KURULUŞLARININ TARİHSEL GELİŞİMİ

1. Profesyonel Meslek Kavramı	1
2. Profesyonel Meslek Kavramına İlişkin Hukuki Sınırlamalar	3
2.1. Meslege Girişte Getirilen Sınırlamalar	3
2.2. Reklam Faaliyetlerine Yönelik Getirilen Sınırlamalar.....	3
2.3. Fiyatlandırmaya Yönelik Getirilen Sınırlamalar	4
2.4. Örgütlenme Yöntemlerine Dair Sınırlandırmalar	4
2.5. Davranışlara Yönelik Sınırlamalar	5
3. Meslek Kuruluşu Kavramı.....	5
4. Meslek Kuruluşu Kavramının Tarihsel Gelişim	7
4.1. Dünyada Meslek Kuruluşları	7
4.2. Türkiye'de Meslek Kuruluşları	8
4.2.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem	8
4.2.2. Cumhuriyet Dönemi.....	11
4.2.2.1. 1924 Anayasası Dönemi.....	12
4.2.2.2. 1961 Anayasası Dönemi.....	19

4.2.2.3. 1982 Anayasası Dönemi.....	21
-------------------------------------	----

İKİNCİ BÖLÜM
KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK
KURULUŞLARININ HUKUKİ NİTELİĞİ

1. Kamu Kurumu Kavramı	23
2. Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşlarının Hukuki Niteliğine Dair Görüşler.....	26

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA MESLEK
KURULUŞLARI

1. Avrupa Birliği Organları Nezdinde Meslek Kuruluşlarının Durumu	39
2. OECD ve Meslek Kuruluşları	42
3. Bazı Ülkelerde Profesyonel Mesleklerin ve Meslek Kuruluşlarının Durumu	43
3.1. Genel Olarak	43
3.2. Almanya'da Meslek Kuruluşları	47
3.2.1. Ticaret ve Sanayi Odaları ile Alman Sanayi ve Ticaret Odası	47
3.2.2. Esnaf ve Zanaatkâr Odaları	47
3.2.3. Tabip odaları	47
3.2.4. Ziraat Odaları	48
3.3. Fransa'da Meslek Kuruluşları	48
3.3.1. Ticaret ve Sanayi Odaları	48
3.3.2. Esnaf ve Zanaatkar Odaları	49
3.3.3. Tabip Odaları	49
3.3.4. Ziraat Odaları	50

3.3.5. Barolar	50
3.4. İtalya'da Meslek Kuruluşları.....	51
3.5. İspanya'da Meslek Kuruluşları.....	54
3.5.1. Ticaret, Sanayi ve Denizcilik Odaları (İTSDO)	54
3.5.2. İspanya Eczacılar Genel Konseyi	57
3.6. Rusya'da Meslek Kuruluşları.....	58
3.6.1. Rusya Barosu	58
3.6.2. Rusya Sanayi ve Ticaret Odası.....	60
3.7. İngiltere'de Meslek Kuruluşları.....	62
3.7.1. Ticaret ve Sanayi Odaları.....	62
3.7.2. Esnaf ve Zanaatkâr Odaları:	62
3.7.3. Tabip Odaları.....	63
3.7.4. Barolar	63
3.8. ABD'de Meslek Kuruluşları.....	64
3.8.1. Genel Olarak.....	64
3.8.2. Amerikan Tabipler Birliği (Amerikan Medical Association-AMA)	67
3.8.3. Bilim ve Mühendislik Toplulukları (Scientific Societies and Engineering Societies)	69

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
TÜRK HUKUKUNDА KAMU KURUMU
NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI

1. Genel Olarak	73
2. Türkiye'de Bulunan Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Üst Kuruluşları.....	74
2.1. Türk Diş Hekimleri Birliği (TDB)	74
2.2. Türk Eczacıları Birliği (TEB)	75
2.3. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)	75
2.4. Türk Tabipleri Birliği(TTB)	76

2.5. Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB)	77
2.6. Türkiye Bankalar Birliği.....	77
2.7. Türkiye Barolar Birliği.....	77
2.8. Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği (TDUB)	79
2.9. Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu	79
2.10. Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB).....	79
2.11. Türkiye Noterler Birliği	80
2.12. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği.....	81
2.13. Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRKMOB)	82
2.14. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği.....	82
2.15. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB)	82
2.16. Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği.....	83
2.17. Türkiye Tohumcular Birliği	84
2.18. Türkiye Ziraat Odaları Birliği	84
2.19. Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliği.....	84
2.20. Turist Rehberleri Birliği	85
3. Kamu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Anayasadan Kaynaklanan Ortak Özellikleri	85
3.1. Genel Olarak	85
3.2. Kamu Kurumu Olarak İdare Teşkilat İçindeki Konumları.....	86
3.3. Kanunla Kurulmaları	89
3.4. Özerk Olmaları	90
3.5. Vesayet Denetimine Tabi Olma	92
3.6. Kamu Tüzel Kişiğini Haiz Olma	98
3.7. Kamu Kudretini Haiz Olma	100
3.8. Organlarının Mensuplarında Seçilmesi	101
3.9. Zorunlu Üyelik Sisteminin Bulunması	103
3.10. Kuruluş Gayeleri Dışında Faaliyyette Bulunamamaları	104
3.11. Disiplin Yaptırımı Uygulayabilmeleri	107

4. Anayasa Mahkemesi Kararlarında Kamu Kurumu	
Niteliğindeki Meslek Kuruluşları	109
4.1. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Hukuki Nitelik, Amaç ve İşlevlerine Dair Kararlar	110
4.2. Disiplin Cezalarına Dair Kararları.....	116
4.3. Aidatlar ve Diğer Gelirlere İlişkin Kararlar	117
4.4. Görevden Uzaklaştırma ve Fesih İşlemlerine İlişkin Kararlar ...	120
4.5. Gelirden Pay Verilmesi İlişkin Kararlar.....	120
4.6. Vesayet Denetimiyle İlgili Kararlar.....	121
4.7. Görevden Uzaklaştmaya Dair Kararlar	127
4.8. Seçimlere Katılma ve Oy Kullanma Mecburiyetine İlişkin Kararlar.....	136
4.9. Organlarının Oluşumu ve Seçimlere İlişkin Kararlar	137
5. Danıştay Kararları	145
5.1. Hukuki Niteliğe Dair Kararlar	147
5.2. Dava Açma Ehliyetine İlişkin Kararlar	148
5.3. Yönetmelik Çıkarma Yetkisi ve Diğer İcrai Yetkilere İlişkin Kararlar.....	154
5.4. Meslek Mensuplarının İlgili Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarına Üyeliğiyle İlgili Kararlar	156
5.5. Disiplin İşlemlerine İlişkin Kararlar.....	160
5.6. Personel Statüsüne İlişkin Kararlar	162
SONUÇ	165
KAYNAKÇA.....	171